

OBRAZLOŽENJE
Prijedloga odluke o mjerama zaštite od požara na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba

1. Pravni temelj za donošenje odluke

Člankom 14. Zakona o zaštiti od požara (Narodne novine 92/10 i 114/22) propisano je da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uređuju područje zaštite od požara na svom području sukladno odredbama Zakona i drugih propisa kojima se uređuje područje zaštite od požara te prema vlastitim planovima, potrebama i prosudbama.

Člankom 41. točkom 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 - pročišćeni tekst i 16/22) propisano je da Gradska skupština donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

2. Ocjena stanja, osnovna pitanja koja treba urediti i svrha koja se želi postići uređivanjem odnosa na predloženi način

Prema podacima Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagreba u prosjeku godišnje na području Grada Zagreba izbije oko 1200 požara na otvorenom prostoru, pri čemu se često uzrokuje velika materijalna šteta, teške tjelesne ozljede i teške tjelesne ozljede sa smrtnim ishodom, a povećano se iscrpljuju i vatrogasni resursi. Prijedlogom predmetne odluke želi se postići učinkovitija i efikasnija zaštita od požara na području Grada Zagreba, odnosno na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba, budući da Grad Zagreb nije do sada uredio područje zaštite od požara na svom području na način kako je predviđeno ovim prijedlogom odluke. Naime, donošenjem predmetne odluke postigao bi se veći standard zaštite od požara na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba. Predmetnom odlukom ograničilo bi se i zabranilo spaljivanje, paljenje i loženje vatre na otvorenom prostoru, odnosno u razdoblju najvećeg vatrogasnog napora i trajanja protupožarne sezone od 1. lipnja do 30. rujna te u razdobljima kada je na području Grada Zagreba proglašena velika i vrlo velika opasnost od požara na otvorenom prostoru. Također, prijedlogom odluke ostavljena je mogućnost izdavanja dopuštenja loženja vatre na otvorenom prostoru po prethodnoj procjeni Javne vatrogasne postrojbe Grada Zagrebu ukoliko su ispunjeni propisani sigurnosni uvjeti. Vatrogasnom zapovjedniku Grada Zagreba ostavlja se mogućnost da, po vlastitoj procjeni, a temeljem stanja na terenu i stupnju indeksa opasnosti od nastanka i širenja požara, može donijeti kratkoročnu mjeru zabrane spaljivanja, paljenja i loženja vatre u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja. Kratkoročna mjera mora se javno objaviti kao i njen prestanak. Donošenjem ove odluke također se oslobađaju kapaciteti vatrogasnih snaga koji na obavijest o dimu ili vatri moraju izaći na intervenciju, a često utvrde kako se radi o kontroliranom spaljivanju. Ovom se odlukom upravo želi regulirati kontrolirano spaljivanje propisivanjem mjera i uvjeta za sprječavanje nastajanja i širenja požara na otvorenom prostoru, odnosno propisivanjem okvira ponašanja na otvorenom prostoru, budući će vatrogasne postrojbe imati podatke o osobi koja je obavljala spaljivanje, paljenje ili loženje vatre. Naime, u slučaju da kontrolirano spaljivanje ipak preraste u požar, vatrogasne snage imat će podatke o osobi koja ga je prouzročila i točnom mjestu nastanka požara. Predmetnom odlukom podigla bi se svijest stanovništva o riziku nekontroliranog paljenja vatre na otvorenom prostoru i posljedicama takvog paljenja. Isto tako, potpunom zabranom paljenja vatre na određenim otvorenim prostorima postiže se viši stupanj sigurnosti i zaštite građana i imovine, sigurnosti prometa i štiti se okoliš.

S obzirom da se odredbama Zakona o zaštiti od požara uređuje sustav zaštite od požara, a koji, između ostalog, u cilju zaštite od požara, podrazumijeva propisivanje mjera i radnji zaštite od požara, te s obzirom da je zaštita od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku, koju, između ostalih, provode i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, predlaže se donošenje Odluke o mjerama zaštite od požara na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba.

O Nacrtu Prijedloga Odluke o mjerama zaštite od požara na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba provedeno je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 8.8.2023. do 7.9.2023. Na provedenom savjetovanju nije bilo primjedbi niti prijedloga.

3. Sredstva potrebna za provođenje ove odluke

Za provođenje ove odluke nije potrebno osigurati sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2023. te projekcijama za 2024. i 2025. godinu.

4. Obrazloženje odredaba Prijedloga odluke

Člankom 1. Prijedloga odluke utvrđuju se mjere za sprječavanje nastajanja i širenja požara na otvorenom prostoru na području Grada Zagreba. Nadalje se utvrđuje što se, u smislu odluke, smatra otvorenim prostorom.

Člankom 2. Prijedloga odluke utvrđuje se, što se, u smislu odluke, smatra loženjem vatre na otvorenom prostoru.

Člankom 3. Prijedloga odluke utvrđuje se zabrana bacanja šibica, opušaka i drugih gorećih i užarenih tvari na otvorene površine, kao i vršenje radnji koje mogu prouzrokovati požar, osim na mjestima koja utvrdi pravna osoba koja gospodari ili upravlja otvorenim prostorom.

Člankom 4. Prijedloga odluke utvrđuje se zabrana spaljivanja, paljenja i loženja vatre na svim otvorenim prostorima u vremenskom razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna te u razdobljima kada je na području Grada Zagreba proglašena velika i vrlo velika opasnost od požara na otvorenom prostoru. Nadalje se propisuje da vatrogasni zapovjednik Grada Zagreba po vlastitoj procjeni, a temeljem stanja na terenu i stupnju indeksa opasnosti od nastanka i širenja požara, može donijeti kratkoročnu mjeru zabrane spaljivanja, paljenja i loženja vatre. Kratkoročna mjera se odnosi na vremensko razdoblje iz članka 7. ove odluke i mora biti javno objavljena kao i njen opoziv.

Člankom 5. Prijedloga odluke utvrđuje se mogućnost iznimke od zabrane loženja na otvorenom prostoru u vremenskom razdoblju od 1. lipnja do 30. rujna, na pisani zahtjev pravne ili fizičke osobe. Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba može odobriti loženje vatre na otvorenom prostoru, uz uvjet organiziranja vatrogasnog dežurstva i poduzimanje preventivnih mjera zaštite od požara iz članka 9. ove odluke. Propisuje se kada se podnosi predmetni zahtjev, što mora sadržavati te kome i na koji način se predaje Javnoj vatrogasnoj postrojbi Grada Zagreba. Nadalje se propisuje da troškove vatrogasnog dežurstva snosi pravna odnosno fizička osoba na čiji zahtjev je organizirano vatrogasno dežurstvo, a prema važećem Cjeniku vatrogasnih intervencija.

Člankom 6. Prijedloga odluke utvrđuje se pod kojim uvjetima se mogu koristiti roštilji, koje sigurnosne uvjete građani moraju zadovoljiti za korištenje i navode se aktivnosti i radnje koje su dopuštene uz ostvarene sigurnosne uvjete.

Člankom 7. Prijedloga odluke utvrđuje se u kojem razdoblju i uz koji uvjet pravne i fizičke osobe mogu obavljati loženje vatre na otvorenom prostoru.

Člankom 8. Prijedloga odluke utvrđuje se zabrana loženja vatre na otvorenom prostoru maloljetnim osobama.

Člankom 9. Prijedloga odluke utvrđuju se preventivne mjere zaštite od požara koje su prijavitelji namjere loženja vatre na otvorenom prostoru dužni provesti da se vatra ne bi proširila na druge površine ili objekte. Uputu koje je preventivne mjere zaštite od požara nužno poduzeti da se vatra ne bi proširila na druge površine ili objekte obvezna je dati Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba nakon što zaprimi obavijest prijavitelja o namjeri loženja vatre na otvorenom prostoru. Također se utvrđuje da je Javna vatrogasna postrojba Grada Zagreba obvezna na svojim mrežnim stranicama objavljivati i redovito ažurirati upute o mjerama protupožarne zaštite u vezi loženja vatre na otvorenom prostoru.

Člankom 10. Prijedloga odluke utvrđuje se zabrana spaljivanja, paljenja i loženja vatre na otvorenim prostorima, i to u okolici elektroenergetskih objekata, ispod trasa elektroenergetskih vodova, uz javne ceste i željezničke pravce, koje se nalaze na udaljenosti manjoj od 50 metara od ruba šume, granica nacionalnih parkova, parkova prirode, park-šuma, zaštićenih krajolika, spomenika prirode, spomenika parkovne arhitekture i ostalih zaštićenih područja, na otvorenim površinama nedjeljom i u dane državnih blagdana, kada se proglasi kratkoročna mjera zabrane spaljivanja, paljenja i loženja vatre, predmeta od gume, plastike, kože, prerađevina od ulja, maziva, otpada na bazi kemijskih spojeva te drugih anorganskih tvari koji na bilo koji način utječu ili mogu utjecati na onečišćenje okoliša.

Člankom 11. Prijedloga odluke utvrđuje se da su, u slučaju privremeno povećanog požarnog rizika, za cijelo vrijeme njegovog trajanja, pravne osobe koje upravljaju i gospodare dijelovima prirode i zemljištem na kojem su smješteni

objekti javne i poslovne namjene (hoteli, restorani, kampovi i slično) dužne donijeti operativne planove aktivnosti te u skladu s istima poduzeti dodatne organizacijske i tehničke mjere zaštite od požara. Nadalje se utvrđuje da mjere zaštite od požara uključuju osiguranje vatrogasnog dežurstva, odnosno motrilačko-dojavne službe, kao i primjenu odgovarajuće opreme i sredstava za gašenje. Obveza iz stavaka 1. i 2. ovog članka primjenjuje se i u razdoblju velike i vrlo velike opasnosti za nastajanje požara koje utvrđuje Državni hidrometeorološki zavod. Podatke o utvrđenom indeksu opasnosti (vrlo mala, mala, umjerena, velika i vrlo velika opasnost), Državni hidrometeorološki zavod dostavlja operativnim centrima (Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici – Službi vatrogasnog operativnog dežurstva Državnog vatrogasnog operativnog centra 193 i Ministarstvu unutarnjih poslova – Ravnateljstvu civilne zaštite – Operativnom centru civilne zaštite) za svaki idući dan.

Člankom 12. Prijedloga odluke utvrđuje se da nadzor nad provedbom odluke provode ovlašteni službenici - komunalni redari.

Člankom 13. i 14. Prijedloga odluke utvrđuju se prekršajne odredbe u slučaju nepoštivanja propisanih odredbi ove odluke za fizičku osobu, fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost koje je počinila u vezi obavljanja njezina obrta ili druge samostalne djelatnosti te pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi.

Člankom 15. Prijedloga odluke utvrđuje se da odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba, što je sukladno članku 119. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.